

USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Věry Šimůnkové a soudců Mgr. Josefa Straky a Mgr. et Mgr. Karla Ulíka ve věci

žalobkyně: **L. V.**
bytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
se sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 2. 2021, č. j. X,

takto:

- I. **Řízení se zastavuje.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) se žalobkyně domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Příbrami, kontaktního pracoviště Kolín ze dne 19. 10. 2020, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno v řízení podle § 34, § 34a, § 34b a § 35 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně některých souvisejících zákonů ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o poskytování dávek“) a byla jí zamítnuta žádost žalobkyně o změnu nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením.
2. Žalobkyně spolu s podáním žaloby nesplnila poplatkovou povinnost. Soud ji proto podle § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“) usnesením ze dne 3. 5. 2021, č. j. 51 Ad 20/2021-6, vyzval k zaplacení soudního poplatku 3 000 Kč za žalobu, a to do 15 dnů od doručení usnesení. Usnesení bylo žalobkyni doručeno dne 10. 5. 2021, přičemž téhož dne nabylo právní moci. Lhůta k zaplacení soudního poplatku marně uplynula dne 25. 5. 2021.
3. Žalobkyně ve stanovené lhůtě soudní poplatek nezaplatila, přičemž v podání ze dne 18. 5. 2021 soudu sdělila, že má za to, že je řízení od soudního poplatku osvobozeno podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona o soudních poplatcích.
4. Podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona o soudních poplatcích od poplatku se osvobozují řízení ve věcech důchodového pojištění (zabezpečení), příplatku k důchodu, zvláštního příspěvku k důchodu, nemocenského pojištění, státní sociální podpory, pojistného na veřejné zdravotní pojištění, sociální péče, pomoci v hmotné nouzi a státních dávek, podpory v nezaměstnanosti, podpory při rekvalifikaci a kompenzace a dávek pěstounské péče.

5. Žalobkyně neuvedla konkrétně, za kterého v úvahu přicházejícího důvodu má být řízení v její věci od soudního poplatku osvobozeno. Z napadeného rozhodnutí soud zjistil, že prvostupňovým rozhodnutím se žalobkyně, která je držitelkou průkazu osoby se zdravotním postižením označený symbolem „TP“ s platností trvale, domáhala u správních orgánů přiznání nároku na průkaz označený symbolem „ZTP“.
6. Z hlediska v úvahu přicházejícího věcného osvobození se proto nabízí pouze řízení ve věcech státních dávek. Podle § 2 zákona o poskytování dávek se rozlišují tyto dávky pro osoby se zdravotním postižením: a) příspěvek na mobilitu, b) příspěvek na zvláštní pomůcku.
7. Byť zákon o poskytování dávek na řadě míst hovoří i o průkazu osoby se zdravotním postižením, nelze z celkového kontextu dovodit, že by se i v tomto případě jednalo o státní dávku. Teprve přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením implikuje mj. možnost žádat o určité druhy dávek podle tohoto zákona. Rovněž z komparace předmětného ustanovení s § 7 odst. 3 s. ř. s. je patrné, že zákonodárce vědomě rozlišil řízení ve věcech dávek pro osoby se zdravotním postižením a řízení ve věcech průkazu osoby se zdravotním postižením. Zákon o soudních poplatcích pak stanoví, že věcné osvobození se vztahuje pouze na řízení ve věcech státních dávek, nikoli i ve věcech průkazu osoby se zdravotním postižením.
8. Také podle komentářové literatury jsou věcně osvobozeny různé druhy jednorázových dávek, např. jsou uváděny dávky podle zákona č. 217/1994 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky některým obětem nacistické perzekuce, zákona č. 39/2000 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky příslušníkům československých zahraničních armád a spojeneckých armád v letech 1939 až 1945, zákona č. 261/2001 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky účastníkům národního boje za osvobození, politickým vězňům a osobám z rasových nebo náboženských důvodů soustředěných do vojenských pracovních táborů a o změně zákona č. 39/2000 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky příslušníkům československých zahraničních armád a spojeneckých armád v letech 1939 až 1945, či podle zákona č. 357/2005 Sb., o ocenění účastníků národního boje za vznik a osvobození Československa a některých pozůstalých po nich, o zvláštním příspěvku k důchodu některým osobám, o jednorázové peněžní částce některým účastníkům národního boje za osvobození v letech 1939 až 1945 a o změně některých zákonů (srov. Komentář k § 11 in: Večeřa, J. Zákon o soudních poplatcích a předpisy související nebo Komentář Wolters Kluwer, elektronicky v systému ASPI). Řízení ve věcech průkazu osoby se zdravotním postižením komentář nezmiňuje.
9. Jakkoli je gramatický výklad obecně považován za metodu toliko prvotního přiblížení se obsahu vykládané právní normy, nelze s ohledem na jednoznačný rozdíl ve výčtu řízení uvedených v § 7 odst. 3 s. ř. s. a v § 11 odst. 1 písm. b) zákona o soudních poplatcích dospět k natolik extenzivnímu výkladu, který by umožnil podřadit průkaz osoby se zdravotním postižením pod pojem státní dávka. Pokud zákonodárce zamýšlel osvobodit od placení soudního poplatku i řízení ve věcech průkazu osoby se zdravotním postižením, pak by je do výčtu řízení v § 11 odst. 1 písm. b) zákona o soudních poplatcích zařadil. Soud je zákonem vázán a nepřísluší mu zaujímat výklad, který zákonný rámec překračuje.

10. Současně právní řád pamatuje na situace, kdy určité řízení není věcně osvobozeno, neboť umožňuje v takovém případě žalobci požádat o osobní osvobození od soudního poplatku. Tím je zajištěno, že ani osobám, které si nemohou s ohledem na své finanční a majetkové poměry dovolit soudní poplatek zaplatit, není cesta k soudní ochraně uzavřena. O možnosti požádat o osobní osvobození od soudních poplatků soud žalobkyni poučil, nicméně ta na tuto možnost nijak nereflektovala.
11. Soudu je znám závěr, uvedený v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2019, č. j. 8 Ads 331/2018-37, bod 28, nicméně zastává názor, že v tam posuzované věci nebyla otázka osvobození od soudního poplatku předmětem sporu ani předmětem věcného přezkumu ze strany kasačního soudu. Jedná se toliko o konstataci procesní situace v tam posuzované věci. Zdejší soud má však ze shora vyložených důvodů za to, že zákon o soudních poplatcích oporu pro osvobození řízení ve věci průkazu osoby se zdravotním postižením neskýtá.
12. Jelikož řízení od soudního poplatku věcně osvobozeno není, žalobkyně o osobní osvobození od jeho placení nepožádala, ač o tom byla soudem srozumitelně poučena, a soudní poplatek k výzvě soudu ve stanovené lhůtě neuhradila, soud výrokem I řízení o žalobě zastavil podle § 9 odst. 1 věty druhé zákona o soudních poplatcích.
13. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 3 věty první s. ř. s., podle něhož platí, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta (výrok II).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 23. srpna 2021

JUDr. Věra Šimůnková, v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: B. M.